

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva sentinței Judecătorești Chișinău din 23 martie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, în privința inculpatului

***Bujor Sergiu XXXXX**, născut
la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX, bd. XXXXX,
XXXXX, ap. XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

Termenul de examinare,

instanța de fond: 07.12.2016 - 23.03.2020,

instanța de apel: 23.03.2020 - 26.10.2020,

instanța de recurs: 10.02.2021 - 07.04.2021.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorești Chișinău din 23 martie 2020, Bujor Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală și încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală.

Bujor Sergiu a fost condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal 13 ani închisoare și art. 290 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, din data reținerii, după rămânerea definitivă a sentinței, cu includerea perioadei arestării preventive din 07.05.2016 până la 28.04.2017.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părții vătămate SA „Oxana-M” prejudiciul material în sumă de 4.304.598,66 lei și moral în mărime de 50.000 lei.

De la Bujor Sergiu s-a încasat în beneficiul părții vătămate Vdovin Vladimir prejudiciul moral în mărime de 12.000 lei și suma de 15.288 lei în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Procesul penal de acuzare a lui Jaloba Ion pe art. 188 alin. (5) Cod penal a fost încetat, în legătură cu decesul inculpatului.

2. Instanța de fond a constatat că, la 18.12.2015, în perioada de timp 17²⁰ - 17³⁰, inculpatul Bujor S., acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Jaloba I. și altă persoană în privința căreia materialele cauzei au fost disjungate în procedură separată, precum și cu alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul sustragerii bunurilor prin săvârșirea atacului tâlhăresc, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, după un plan infrațional bine determinat, repartizându-și între ei rolurile, s-au deghizat în haine militarești de culoare haki și având pe cap cagule de culoare întunecate, deținând asupra lor o armă de foc neletală de marca/model „EKOL Aras Compact”, prin acces liber au pătruns în magazinul S.A. „Oxana-M - Rasei”, situat pe str. XXXXX, XXXXX, mun. XXXXX, unde aplicând violența periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, amenințând cu aplicarea armei menționate, pentru înăbușirea rezistența angajaților magazinului XXXXX și XXXXX, intenționat au aplicat 2 lovituri cu arma în regiunea capului, în timp ce ultimul încerca să curme acțiunile infraționale ale acestora. În rezultatul violenței fizice periculoase, aplicate față de partea vătămată XXXXX, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. XXXXX, din 23.12.2015, dureri fizice, sub formă de echimoză la nivelul capului și o excoriație la nivelul paviolului auricular stâng, iar părții vătămate XXXXX i-au cauzat daune morale, în rezultatul amenințării aplicării violenței periculoase asupra vieții și sănătății corporale. Realizându-și scopul infrațional, Bujor S. împreună cu complicii săi, utilizând 2 ciocane în calitate de armă, pregătite în prealabil, au deteriorat vitrinele magazinului, de unde au sustras următoarele ceasuri:

1. Breitling, model A1334102/BA81/228X, nr. XXXXX, la preț - 95.700 lei;
2. Breitling, model A1332024/B908/152A, nr. XXXXX, preț - 120.000 lei;
3. Breitling, model A13341C3/C893/162 A, nr. XXXXX, preț -108.400 lei;
4. Breitling, model A1337111/BC29/J68A, nr. XXXXX, preț - 120.000 lei;
5. Breitling, model A1338012/F547/132A, nr. XXXXX, preț - 83.200 lei;
6. Breitling, model A1732124/BA6J/154A, nr. XXXXX, preț - 89.900 lei;
7. Breitling, model A1733010/B906/147A, nr. XXXXX, preț - 61.400 lei;
8. Breitling, model A1733110/BC31/153S, nr. XXXXX, preț - 86.000 lei;
9. Breitling, model A1738811/BD44/17/3A, nr. XXXXX, preț - 79.000 lei;
10. Breitling, model A17392D7/BD78/168A, nr. XXXXX, preț - 88.000 lei;
11. Breitling, model A3239011/BC35152S, nr. XXXXX, preț - 85.000 lei;
12. Breitling, model A 7338710/BB49/436X, nr. XXXXX, preț - 54.600 lei;
13. Breitling, model A 7338811/G790/153S, nr. XXXXX, preț - 74.000 lei;
14. Omega, model 35063100, nr. XXXXX, preț - 60.400 lei;
15. Omega, model 46142002, nr. XXXXX, preț -152.000 lei;
16. Omega, model 46583032, nr. XXXXX, preț - 225.000 lei;
17. Omega, model 21230412003001, nr. XXXXX, preț - 77.000 lei;
18. Omega, model 21230445203001, nr. XXXXX, preț -124.000 lei;
19. Omega, model 21292445099001, nr. XXXXX, preț - 143.400 lei;
20. Omega, model 23110422101003, nr. XXXXX, preț -105.000 lei;

21. Omega, model 23113422102003, nr. XXXXX, preț - 106.000 lei;
22. Omega, model 23113491006001, nr. XXXXX, preț - 77.400 lei;
23. Omega, model 23120422206001, nr. XXXXX, preț - 243.500 lei;
24. Omega, model 23192432204001, nr. XXXXX, preț - 185.300 lei;
25. Omega, model 23230442203001, nr. XXXXX, preț - 150.000 lei;
26. Omega, model 23232422104001, nr. XXXXX, preț - 107.000 lei;
27. Omega, model 23263462101001, nr. XXXXX, preț - 490.000 lei;
28. Omega, model 31193445199001, nr. XXXXX, preț - 220.000 lei;
29. Omega, model 31890457901001, nr. XXXXX, preț - 103.000 lei;
30. Omega, model 32433384004001, nr. XXXXX, preț - 88.000 lei;
31. Omega, model 32710435006001, nr. XXXXX, preț - 109.000 lei;
32. Omega, model 42210445213001, nr. XXXXX, preț - 174.000 lei;
33. Omega, model 42413402102002, nr. XXXXX, preț - 84.000 lei;
34. Omega, model 42453402102001, nr. XXXXX, preț - 194.000 lei;
35. Omega, model 43113412101001, nr. XXXXX, preț - 109.000 lei;
36. Omega, model 43133412101001, nr. XXXXX, preț - 126.000 lei;
37. Omega, model 43160412113001, nr. XXXXX, preț - 341.000 lei;
38. Omega, model 52210445003001, nr. XXXXX, preț - 107.800 lei, cauzând părții vătămate S.A. „Oxana - M - Basel” o daună materială în proporții deosebit de mari, în valoare de 5.047.000 lei.

Tot el, știind cu certitudine despre datele de identitate veridice ale lui XXXXX XXXXX, d.n. XXXXX, a păstrat ilegal o perioadă neidentificată de timp, la domiciliul său temporar, situat pe str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, mun. XXXXX, acte oficiale false Românești și Bulgărești, până la 07.05.2016, când în rezultatul percheziției locuinței indicate, acțiunile sale infracționale au fost curmate, fiind depistate și ridicate: blancheta buletinului de identitate a României cu seria și numărul SB XXXXX, eliberat pe numele XXXXX XXXXX, d.n. XXXXX, cu CNP XXXXX; buletinul de identitate eliberat de autoritățile Bulgariei, cu numărul XXXXX, pe numele XXXXX XXXXX, d.n. XXXXX, cu număr personal XXXXX; permisul de conducere eliberat de către autoritățile Bulgariei, cu numărul XXXXX și pașaportul de uz extern, eliberat de către autoritățile Bulgariei cu nr. XXXXX, pe numele lui XXXXX XXXXX. Conform raportului de expertiză tehnică a documentelor nr. XXXXX din 15.07.2016, s-a stabilit că ”blanchetele buletinului de identitate a României cu seria și numărul SB XXXXX, eliberată pe numele Cojocar Bogdan; buletinului de identitate eliberat de autoritățile Bulgariei, cu numărul XXXXX, pe numele XXXXX XXXXX; permisul de conducere emis de către autoritățile Bulgariei, cu numărul XXXXX, sunt confecționate din polimer cu folosirea computerizată multiplicativă de imprimantă Laser color, la imprimanta InkJet, nu la întreprindere polifigrafcă specializată în confecționarea blanchetelor de documente. Pe pagina informatizantă a pașaportului extern, emis de către autoritățile Bulgariei cu nr. XXXXX, eliberat pe numele XXXXX XXXXX, au fost efectuate modificări în conținutul inițial a datelor personale ale titularului, cu folosirea aparatelor computerizate multiplicative, la imprimanta Laser și imprimanta InkJet.

Totodată, conform raportului de expertiză complexă tehnică a documentelor și portretului nr. XXXXX din 18.08.2016, pe imaginile fotografice din buletinul de identitate a României cu seria și numărul SB XXXXX, eliberată pe numele XXXXX XXXXX, buletinul de identitate eliberat de autoritățile Bulgariei, cu numărul XXXXX eliberată pe numele XXXXX XXXXX, permisul de conducere emis de către autoritățile

Bulgariiei, cu numărul XXXXX, pașaportul extern emis de către autoritățile Bulgariiei cu nr. XXXXX, eliberat pe numele XXXXX XXXXX, și imaginea din Extrasul din Registrul de Stat al populației al Republicii Moldova, pe numele cet. XXXXX XXXXX, d.n. XXXXX, este prezentată una și aceeași persoană.

Tot el, urmărind scopul păstrării ilegale a armelor de foc și a munițiilor în lipsa autorizației corespunzătoare, contrar prevederilor art. 4 alin. (1), art.5 alin.(1) din Legea nr.130 din 08.07.2012 „Privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă”, a păstrat ilegal o perioadă neidentificată de timp, la domiciliul său temporar situat în mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, până la 07.05.2016, când în rezultatul percheziției locuinței indicate, acțiunile sale infracționale au fost curmate, fiind depistate și ridicate: o armă militară de model „AKC-74” cu numerele de identificare lichidate, cu încărcător, 4 cartușe cu calibrul 5 x 18 mm. și 122 cartușe cu calibrul 5x39 mm. Conform raportului de expertiză balistică nr.XXXXX din 31.05.2016: „Pistolul - mitralieră cu numerele lichidate prezentat la examinare, se referă la categoria armelor de foc letale, atipice și este o armă militară, de luptă, de model AKC-74, cu țeava ghintuită de calibrul 5.45 x 39 mm., cu lovitură centrală, confecționată industrial în anul 1986, care este destinată pentru trageri cu cartușe de calibrul 5.45 x 39 mm, modificat artizanal prin 4 retezarea țevii cu 150 mm și a camerei de gaze de 45 mm”. De asemenea potrivit raportului de expertiză balistică nr.XXXXX din 13.06.2016: „Numărul de marcaj al automatului de model AKC - 74, a fost supus nimicirii prin înlăturarea stratului superficial de metal, folosind metoda mecanică. Pe rama automatului, unde de obicei se ștanțează numărul de marcaj, s-a relevat numărul inițial „XXXXX”. Conform raportului de expertiză balistică nr.XXXXX din 31.05.2016: „4 (patru) cartușe se referă la categoria munițiilor letale și sunt cartușe de calibrul 5,45 x 188 mm cu lovitura centrală, cu gloanțe cu miez moale...” și ”122 (o sută douăzeci și două) cartușe prezentate la examinare se referă la categoria munițiilor letale și sunt cartușe militare de calibrul 5.45 x 39 mm, cu lovitura centrală, cu gloanțe cu miez din metal dur ...”.

Instanța a reținut că, cauza este examinată în lipsa inculpatului Bujor S., conform prevederilor art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod procedură penală, acesta eschivându-se de la prezentarea în ședința de judecată, fiind pornit dosarul de căutare nr. 2019020438.

Potrivit copieii certificatului de deces nr. XXXXX eliberat la 25.03.2019, prezentat de avocatul Elic Dljanschi, inculpatul Jaloba I. a decedat la 24.03.2019. Conform art. 391 alin. (1) pct.2) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă a intervenit decesul inculpatului. Drept urmare, urmează a fi încetat procesul penal în privința lui Jaloba I., învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal, din motivul intervenirii decesului inculpatului.

Totodată, inculpatul Bujor S. este subiect al infracțiunilor imputate, având împlinită vârsta de tragere la răspundere penală, fiind responsabil pentru comiterea acestora, neaflându-se la evidența medicului-psihiatru, în instanța de judecată acuzatorul de stat prezentând probele menționate supra care, în coroborarea lor, demonstrează potrivit standardului „dincolo de orice dubiu rezonabil” că faptele imputate constituie infracțiuni, că au fost săvârșite de inculpat, cu vinovăție, instanța constatând vinovăția inculpatului Bujor Sergiu de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unor persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanelor agresate și de amenințare cu aplicarea a unei asemenea violențe, săvârșit de două sau mai multe persoane, de persoane mascate, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea armei și altor

obiecte folosite în calitate de armă, săvârșite în proporții deosebit de mari, art. 361 alin. (1) Cod penal, ca deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, și art. 290 alin. (1) Cod penal, ca păstrarea armelor de foc și a munițiilor fără autorizația corespunzătoare.

Urmează de recalificat acțiunile inculpatului din art. 361 alin. (2) lit. b), c) la art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că lit. c) – document de importanță deosebită, a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.18, iar calificativul de la lit. b) - de două sau mai multe persoane, nu a fost confirmat în ședința de judecată prin probe pertinente, concludente și utile.

Infrațiunea prevăzută de art. 361 alin. (1) Cod penal se califică ca una ușoară, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) și alin. (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii unei infrațiuni ușoare au expirat 2 ani, prescripția curge din ziua săvârșirii infrațiunii și pînă la data rămîinerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Infrațiunea prevăzută de art. 188 alin. (5) Cod penal se califică ca deosebit de gravă, pedepsindu-se cu închisoare de la 12 la 15 ani, iar cea prevăzută de art. 290 alin.(1) Cod penal - ca mai puțin gravă, pedepsindu-se cu amendă în mărime de la 300 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

Reieșind din faptul că antecedentele penale sunt stinse, că nu s-au constatat circumstanțe atenuante sau agravante, inculpatul anterior a mai fost condamnat dar antecedentele penale sunt stinse, urmează a-i stabili pentru comiterea infrațiunii prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal 13 ani închisoare, iar pentru infrațiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod penal 2 ani închisoare, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infrațiuni, prin cumul total al pedepselor - închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Principal, Șendrea Nicu, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Bujor Sergiu să fie condamnat în baza art. 188 alin. (5) Cod penal la 13 ani închisoare, în baza art. 361 alin. (2) Cod penal la 4 ani închisoare, în baza art. 290 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare și în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal la 17 ani, cu executare în penitenciar de tip închis, acțiunea civilă depusă de S.A. „Oxana-M” să fie admisă integral.

Apelantul a invocat că, atunci, când instanța de fond s-a limitat în motivarea soluției în partea excluderii calificativului de la lit. b), din art. 361 alin. (2) Cod penal - de două sau mai multe persoane, cu ulterioară recalificate a acțiunilor lui în temeiul art. 361 alin. (1) Cod penal, acuzarea nu poate să găsească o justificare a motivării sentinței doar prin expunerea că „nu a fost confirmat în ședința de judecată prin probe pertinente, concludente și utile”, or, prevederile care ghidează instanța de judecată la aprecierea probelor legal administrate au fost pe deplin neglijate.

Oare nu reprezintă o confirmare a faptului de calificare corectă a acțiunilor lui Bujor S. în temeiul infrațiunii indicate, cu calificativul art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, atunci când la domiciliu ultimului sunt depistate și ridicate acte de identitate false, ceea ce confirmă calificativul - deținerea, prevăzut în dispoziția art. 361 alin. (1) Cod penal, care prin raportul de expertiză complexă tehnică a documentelor și portretului nr. XXXXX din 18.08.2016, s-a demonstrat că poza care se regăsește în aceste acte, aparține unui alt coautor, XXXXX XXXXX, care figurează în capătul de acuzare a infrațiunii

deosebit de grave, în temeiul art. 188 alin. (5) Cod penal, care îi este încredințat lui Bujor S.

Nu în ultimul rând, există și calificativul confecționării expus în dispoziția aceleiași norme, care nu i-a fost încredințat lui Bujor S., dar s-a probat că fiind realizate aceste acțiuni de alte persoane necunoscute, iar investigarea acestor fapte fiind decise a fi efectuate într-o altă cauză penală disjunctă cu nr. XXXXX, confirmate în acest sens la materialele cauzei penale.

Sentința este nefondată sub aspectul blândeții pedepsei, deoarece instanța de judecată nu a luat în considerație caracterul infracțiunii comise de către inculpat și relațiile sociale la care se atentează, examinând în mod superficial circumstanțele, ce țin de individualizarea pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, avocatul Canțer O., în interesele inculpatului, a solicitat respingerea apelului procurorului ca fiind neîntemeiat cu menținerea sentinței fără modificări.

Inculpatul Bujor S. în ședință de judecată în apel nu s-a prezentat, în privința ultimului fiind pornit dosar de căutare, motiv din care este posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 188 alin. (5) Cod penal, ca tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unor persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanelor agresate și de amenințare cu aplicarea unei asemenea violențe, săvârșit de două sau mai multe persoane, de persoane mascate, prin pătrundere în încăpere, cu aplicarea armei și altor obiecte folosite în calitate de armă, săvârșite în proporții deosebit de mari, art. 361 alin. (1) Cod penal, ca deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații și art. 290 alin. (1) Cod penal, ca păstrarea armelor de foc și a munițiilor fără autorizația corespunzătoare, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la argumentul acuzatorului de stat că instanța de fond neîntemeiat și nejustificat a recalificat acțiunile inculpatului de la art. 361 alin. (2) lit. b), c) la art. 361 alin. (1) Cod penal, se reține că prima instanță just și plauzibil a constatat că lit. c) a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.18, iar calificativul de la lit. b) - de două sau mai multe persoane, nu a fost constatat prin probe pertinente, concludente și utile.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pedeapsa aplicată va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestuia pe viitor.

Totodată, instanța de fond just și întemeiat a soluționat acțiunea civilă respectivă.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel în partea calificării faptei inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cât și în partea pedepsei definitive numite, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către instanța de apel în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că, infestantele de judecată în mod corect au constatat realizată fapta prevăzută de art. 361 Cod penal de către Bujor S., or această faptă este în totalitate dovedită prin probele administrate și cercetate în ședințele de judecată.

Cu toate acestea, la constatarea faptei că inculpatul Bujor S. a deținut actele false ale unei alte persoane, complice de al său, instanțele incorect au raportat circumstanțele în care a fost comisă această faptă la motivele și scopul săvârșirii acestei infracțiuni de către Bujor S. Or, anume din aceste considerente au făcut o concluzie greșită cu privire la calificarea faptei incriminate dânsului.

Pe de o parte, prin constatarea vinovăției, instanțele au considerat dovedit faptul că actele depistate în domiciliul inculpatului Bujor S. sânt false și conțin imaginea fotografică a unei alte persoane, prin ce deduc că aceste acte false erau destinate pentru a fi utilizate anume de acea persoană, după câte s-a dovedit XXXXX XXXXX

Ca pe de altă parte, sa constate doar vinovăția inculpatului Bujor S. în deținerea actelor false destinate complicelui său XXXXX XXXXX, fără a constata scopul urmărit de către Bujor S. în realizarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal.

În asemenea circumstanțe, instanța de judecată urma să dea o apreciere legală a faptei incriminate lui Bujor S. prin prisma prevederilor art. 41 Cod penal, conform căruia: ”se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate”.

Participarea la infracțiune a mai multor persoane înseamnă că două sau mai multe persoane, nu una, săvârșesc fapta prevăzută de legea penală (acțiune sau inacțiune), îndreptată împotriva unuia și aceluiași obiect.

Conform art. 44 Cod penal, infracțiunea se consideră săvârșită cu participație simplă dacă la săvârșirea ei au participat în comun, în calitate de coautori, două sau mai multe persoane, fiecare realizând latura obiectivă a infracțiunii.

Prin urmare, instanțele au negat aceste norme imperative ale dreptului penal și fără a aprecia modul în care a fost comisă infracțiunea și scopul acesteia, a exclus din învinuirea adusă lui Bujor S. acel indice prevăzut la lit. b) din alin. (2) art. 361 Cod penal.

Mai mult, prin excluderea acestui indice calificativ, instanțele nu a ținut cont de însăși învinuirea adusă lui Bujor S., fiindu-i incriminată doar „deținerea actelor false”, fără a-i fi incriminate alte elemente caracteristice infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal, or, probele cercetate au dovedit doar realizarea acestui calificativ de către Bujor S., având în vedere că circumstanțele în care au fost confecționate aceste acte false nu îi sânt imputate lui Bujor S.

Instanțele au omis că pe faptul confecționării actelor false deținute de Bujor S., cât și în privința persoanei imaginea fotografică a cărei este imprimată pe aceste acte false, cauzele penale se examinează în proceduri separate.

Astfel, probele confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Bujor S. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel just au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind recalificarea acțiunilor inculpatului din art. 361 alin. (2) lit. b), c) la art. 361 alin. (1) Cod penal, din motiv că lit. c) - *săvârșite referitor la un document de importanță deosebită*, a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2018, iar calificativul de la lit. b) – *săvârșite de două sau mai multe persoane*, nu a fost confirmat în ședința de judecată, instanțele indicând argumentat motivele pentru care au respins probele și versiunile acuzării în aspectul vizat, deci acestei fapte săvârșite fiindu-i dată o încadrare juridică corectă (*pct. 2., 4. din decizie*).

Ori, această soluție a instanțelor coroborează și cu următoarele împrejurări.

Potrivit art. 8 alin. (3), 66 alin. (2) pct. (1), 281 alin. (2), 296 alin. (2), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 42 alin. (1), 113 alin. (1) Cod penal, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, actul de învinuire trebuie să cuprindă formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterului vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei. Inculpatul are dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Participanții sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice. Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Conform rechizitoriului, inculpatul este acuzat că: „*știind cu certitudine despre datele de identitate veridice ale lui XXXXX XXXXX Dumitru, d.n. 08.12.1993, a păstrat ilegal o perioadă neidentificată de timp, la domiciliul său temporar, situat pe str. Grenoble, 128/3, ap. 113, mun.*

Chișinău, acte oficiale false Românești și Bulgărești, până la 07.05.2016, când în rezultatul percheziției locuinței indicate, acțiunile sale infracționale au fost curmate, fiind depistate și ridicate..., conform raportului de expertiză complexă tehnică a documentelor și portretului nr. 3810 din 15.07.2016 s-a stabilit că "blanchetele...sunt confecționate din polimer cu folosirea computerizată multiplicativă de imprimantă Laser color; la imprimanta InkJet, nu la întreprindere poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente. Pe pagina informatizantă a pașaportului...au fost efectuate modificări în conținutul inițial a datelor personale ale titularului, cu folosirea aparatelor computerizate multiplicativă, la imprimanta Laser și imprimanta InkJet..., conform raportului de expertiză complexă tehnică a documentelor și portretului nr. 3811 din 18.08.2016, pe imaginile fotografice din buletinul de identitate... este prezentată una și aceeași persoană ", acțiunile lui fiind încadrate în baza: „art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, ca deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de importanță deosebită”.

Totodată, în pofida normelor de drept enunțate, în actul de învinuire nu este indicat, deci nici constatat că inculpatul ar fi comis infracțiune respectivă în coparticipație cu *două sau mai multe persoane*, cine sunt aceste persoane și care ar fi acțiunile lor infracționale de autor, organizator, instigator sau complice.

Prin urmare, învinuirea înaintată inculpatului este una incompletă, neclară și divergentă, adică este una dubioasă. O asemenea învinuire a afectat dreptul inculpatului de a ști pentru ce faptă sunt învinuiți, adică dreptul la apărare.

Ori, art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 325 alin. (1), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, prevăd clar că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează doar în favoarea inculpatului.

Astfel, instanța de judecată nu este în drept să completeze din oficiu învinuirea cu circumstanțe în fapt care ar justifica-o și care ar agrava situația inculpatului, și să-și întemeieze soluțiile pe presupuneri și dubii.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61,

75, 84 alin. (1) Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepșa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului conform prevederilor legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane (*pct. 1., 2, 4. din decizie*).

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele recurentului, că: *„Pe de o parte, prin constatarea vinovăției, instanțele au considerat dovedit faptul că actele depistate în domiciliul inculpatului Bujor S. sânt false și conțin imaginea fotografică a unei alte persoane, prin ce deduc că aceste acte false erau destinate pentru a fi utilizate anume de acea persoană, după câte s-a dovedit XXXXX XXXXX Ca pe de altă parte, sa constate doar vinovăția inculpatului Bujor S. în deținerea actelor false destinate complicelui său XXXXX XXXXX, fără a constata scopul urmărit de către Bujor S. în realizarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal. În asemenea circumstanțe, instanța de judecată urma să dea o apreciere legală a faptei incriminate lui Bujor S. prin prisma prevederilor art. 41 Cod penal, conform căruia se consideră participare cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate. Participarea la infracțiune a mai multor persoane înseamnă că două sau mai multe persoane, nu una, săvârșesc fapta prevăzută de legea penală (acțiune sau inacțiune), îndreptată împotriva unuia și aceluiași obiect. Conform art. 44 Cod penal, infracțiunea se consideră săvârșită cu participare simplă dacă la săvârșirea ei au participat în comun, în calitate de coautori, două sau mai multe persoane, fiecare realizând latura obiectivă a infracțiunii. Prin urmare, instanțele au negat aceste norme imperative ale dreptului penal și fără a aprecia modul în care a fost comisă infracțiunea și scopul acesteia, a exclus din învinuirea adusă lui Bujor S. acel indice prevăzut la lit. b) din alin. (2) art. 361 Cod penal”*, nu se regăsesc în actul de învinuire, și nu au fost invocate de către procuror în apelul declarat (*pct. 3. - 5. din decizie*).

Prin urmare, recursul ordinar în sensul vizat nu are niciun suport juridic, fiind neîntemeiat, astfel.

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul menționat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei în partea calificării faptei inculpatului în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, cât și în latura pedepsei definitive.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima

instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva sentinței Judecătorie Chișinău din 23 martie 2020 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2020, în privința inculpatului Bujor Sergiu XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 7 mai 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun